

Vastaus kirjalliseen kysymykseen KKV 295/2018 vp

Vastaus kirjalliseen kysymykseen lääketieteellisen peruskoulutuksen korkean laadun turvaamisesta

Eduskunnan puhemiehelle

Eduskunnan työjärjestyksen 27 §:ssä mainitussa tarkoituksessa Te, Arvoisa puhemies, olette toimitannut asianomaisen ministerin vastattavaksi kansanedustaja Päivi Räsänen /kd ym. näin kuuluvan kirjallisen kysymyksen KKV 295/2018 vp:

Millä toimenpiteillä hallitus aikoo turvata lääketieteellisen peruskoulutuksen korkean laadun,

onko hallituksessa tiedostettu, että sosiaali- ja terveydenhuoltopalvelujen uudistus edellyttää yhteistä näkemystä työhön valmistuvien lääkärin roolista ja osaamistasosta,

millä toimenpiteillä turvataan lääkärin käytännön taitojen harjoittelu tiedekuntien sisäänottomäärien kasvaessa ja

onko hallituksessa mietitty keinoja lääketieteen opettajien pedagogisten taitojen ja hyvinvoinnin tukemiseksi?

Vastauksena kysymykseen esitän seuraavaa:

Lääketieteellisen peruskoulutuksen korkean laadun turvaaminen on olennaisen tärkeää koko yhteiskunnan kannalta.

Opetus- ja kulttuuriministeriö vastaa korkeakoululaitoksen strategisesta kokonaisuudesta sekä ohjauksesta. Yliopistot vastaavat omasta toiminnastaan ja voimavarojensa käytöstä tavoitteidensa saavuttamiseen. Ne huolehtivat itsehallintonsa ja korkeimman opetuksen vapauden mukaisesti koulutusohjelmiansa kehittämisestä. Lääketieteellistä koulutusta antavat yksiköt tekevät jatkuvaa yhteistyötä, joka on johtanut muun muassa opiskelijavalintojen uudistamiseen. Ministeriö tekee myös jatkuvasti yhteistyötä lääketieteen peruskoulutusta antavien yliopistojen kanssa koulutuksen laadun ylläpitämiseksi ja parantamiseksi.

Kukin yliopisto käy opetus- ja kulttuuriministeriön kanssa nelivuotisen sopimuskauden alussa neuvottelut, joiden pohjalta sovitaan yliopistokohtaiset toimenpiteet ja tutkintotavoitteet, niiden edellyttämät resurssit ja tavoitteiden toteutumisen raportointi. Myönnettäessä rahoitusta lääketie-

Vastaus kirjalliseen kysymykseen KKV 295/2018 vp

teellistä peruskoulutusta antaville yliopistoille sopimuskaudelle 2017–2020 on strategiarahoituksen kohdentamisessa otettu huomioon erityisesti lääketieteellisen koulutuksen laajentaminen kaudella 2013–2016.

Sopimuskausien aikana ministeriö ja yliopistot ovat säännöllisesti yhteydessä muun muassa palautemenettelyn ja raportoinnin avulla. Kansallisen koulutuksen arviointikeskus Karvin toteuttamat yliopistoja koskevat teema-arvioinnit antavat koulutuspoliittisesti tärkeistä aiheista uutta arviointitietoa kansallisen päätöksenteon tueksi. Lääketieteellisen peruskoulutuksen ensimmäinen kansallinen arviointi 2016–2018 antaa erittäin arvokasta tietoa erityisesti korkeakouluille koulutuksen kehittämiseen.

Sosiaali- ja terveydenhuoltopalvelujen uudistus edellyttää näiden alojen koulutuksilta entistä korkeampaa ja koordinoitumpaa laatua. Uudistus synnyttää myös uusia osaamistarpeita. Osaamisen uudistamisella ja vahvistamisella voidaan tukea sote- ja maakuntauudistuksen tavoitteiden toteutumista eli hyvinvointi- ja terveyserojen kaventamista, palvelujen asiakaslähtöisyyttä, palvelujen integraatiota ja saatavuutta sekä kustannustehokkuutta. Sote-uudistuksen onnistuminen edellyttää sekä tehtävissä jo toimivan henkilöstön, että aloille valmistuvien osaamisen kehittämistä.

Sote-uudistuksen edellyttämät osaamistarpeet liittyvät sekä uusiin toiminta- ja palvelumuotoihin ja asiakaslähtöiseen toimintakulttuuriin että uuden palvelujärjestelmän tuntemiseen. Uudet toiminta- ja palvelumuodot edellyttävät valmiuksia monialaisissa tiimeissä työskentelyyn, palvelukokonaisuuksien tuntemiseen ja jatkuvuuden varmistamiseen palveluiden yhdyspinnossa. Yhdessä työskentelyn lähtökohtana on se, että eri alojen asiantuntijat tunnistavat toistensa osaamisen ja jakavat osaamista. Tähän ammattien välisen yhteistyön kulttuuriin ja yhteistyöosaamiseen voidaan merkittävästi vaikuttaa jo tutkintoon johtavassa koulutuksessa. Erilaisia pedagogisia malleja ja koulutusten yhteisen toteutuksen malleja on jo kehitetty ja käytössä. Myös digitalisaatio vaikuttaa kaikkien henkilöstöryhmien työn tekemisen tapoihin. Muutokset asiakkaiden oikeuksissa, valinnanvapauden laajeneminen ja osallisuuden vahvistaminen edellyttävät henkilöstöltä muun muassa maakunnan palveluverkon ja tietosuojasäännösten tuntemista.

Opetus- ja kulttuuriministeriö sekä sosiaali- ja terveysministeriö ovat käynnistäneet kesällä 2017 yhteisen Osaamisella soteen -hankkeen, jossa tavoitteena on muun muassa lisätä valtakunnallista koordinaatiota sosiaali- ja terveysalan koulutuksen kehittämisessä sote-uudistuksen tarpeisiin. Ensimmäisessä vaiheessa hanke selvitti täydennyskoulutustarpeita yhteistyössä asiantuntijoiden, työelämän edustajien ja korkeakoulujen kanssa. Tutkintoon johtavan koulutuksen muutostarpeet kartoitetaan hankkeessa vuoden 2018 loppuun mennessä.

Osaamisella soteen -hanke on otettu myönteisesti vastaan. Tavoitteena on ollut muodostaa yhteinen kuva kehittämisen suunnasta. Hankkeessa on luotu yhteisiä foorumeja, jossa korkeakoulujen, muiden koulutuksen järjestäjien, sote-uudistuksen suunnittelijoiden ja toteuttajien ja eri asiantuntijoiden kesken voidaan käydä vuoropuhelua siitä, mitä uutta osaamista tarvitaan.

Opetus- ja kulttuuriministeriö ja sosiaali- ja terveysministeriö tekevät muutoinkin tiivistä yhteistyötä sote-alan kehittämisessä. Sosiaali- ja terveysministeriössä toimii terveydenhuollon ammat-

Vastaus kirjalliseen kysymykseen KKV 295/2018 vp

tihenkilöiden neuvottelukunta. Sen tehtävänä on antaa lausuntoja ja tehdä aloitteita terveydenhuollon ammattihenkilöiden koulutuksesta, ammattitoiminnasta ja viranomaisten välisestä yhteistyöstä.

Korkeakoulutuksen ja tutkimuksen visio vuoteen 2030, Ehdotus Suomelle: Suomi 100+, julkaistiin syksyllä 2017. Opetus- ja kulttuuriministeriö koordinoi vision toimeenpanoa yhdessä korkeakoulujen henkilöstön, opiskelijoiden ja sidosryhmien kanssa. Temaattiset ryhmät valmistelevat vuonna 2018 omia teemojaan koskevia, vision tavoitteita toteuttavia kehittämissuunnitelmia. Hyvinvoivat korkeakoulu-yhteisöt -ryhmä suunnittelee monipuolisia toimia henkilöstön ja opiskelijoiden hyvinvoinnin kehittämiseksi. Yhtenä keskeisenä kehittämiskohteena on henkilöstön osaaminen, johon kuuluvat pedagogiset taidot ja niiden edellyttämä koulutus. Erityisesti muutosvaiheissa työnantajan tulee myös huolehtia henkilöstön riittävästä täydennyskoulutuksesta.

Opetus- ja kulttuuriministeriö edistää korkeakoulujen opetuksen kehittämishankkeiden tulosten levittämistä ja hyödyntämistä. Ministeriö tukee korkeakoulujen pedagogista kehittämistyötä ja siihen liittyvää tutkimusta. Opetuksen ja ohjauksen laatua seurataan valtakunnallisesti opiskelijapalautteiden avulla.

Helsingissä 12.7.2018

Opetusministeri Sanni Grahn-Laasonen